נג: איזהו מקומן פרק חמישי זבחים

וסימניך משבינהו גברי לגברא. פירש בקונטרס תלמידי רבי ישמעאל שהם מרובים משכו את רבי שמעון לומר כדברי רבם ותימה דלקמן פרק בתרא (דף קיט:) אמרינן וסימניך משכינהו גברא לגברי דר' שמעון דאמר זו חז ירושלים משכינהו (ב) לרבי ישמעאל והשתא מה סימניך הוא זה כיון דפעמים אמרינן איפכא ונראה כדגרסינן בספרים ישנים וזה וזה יסוד דרומי וסימניך משכינהו גברי לגברא רבי שמעון בן יוחי קרי גברי לפי שמזכר שמו ושם אביו ור' ישמעאל שהוא ימידי קרי גברא וגרסינן נמי פרק בתרא (שם) וסימניך משכינהו גברי לגברא וכן בערוך בערך משך:

העולה קדשי קדשים בו'. תימה דלא תני שפיכות שייריים בעולה והלא כל הדמים טעונין יסוד כדדרשינן (א) העולה למזבח של עולה לפירוש הקונטרס וכרש בית שמאי (לעיל דף ט.) אמרינן מנין לכל הדמים שטעונין מתן דמים ליסוד ועוד דבמסכת תמיד (דף ג:) תנן שירי הדם היה שופך על יסוד דרומי ותירץ ה"ר משה מפונטויז"א משום דעולה גזריקת כלי חימנין דלית בה שיריים בתוספתא (ב) דתנינא לי לפשר אלא ולא נהירא לרבוה שמעתא מוכחת דמלה בתמן שיריים (ג) וה"ר יעקב מאורלינ"ש פירש דכיון דשמעי' (ד) תנא דפנימיים ביסוד מערבי (ה) וגם התחיל בכולוים ובמיתוים יסוד דרומי הוא הדין בכולוה ואע"ג דקתניא בכל פנימיים היינו משום דהתחיל בפנימיים ולרוך לסיימו בחיטוים ולוים רוצה לפסיק:

קדשי קדשים. פי' בקונטרס ליפסל ביולת ובטבול יום (ו) ומועלין בה ולא היה לו לפרש לענין טבול יום ומתוסר כפורים שזה הדין נוהג בכל קדשים אפילו קלים אבל יולת ומעילה נמי דקדשים קלים (ז) (מכעלי) מיפסלי ביולת ואין בהן מעילה (ח): **משום** דלא כתיב בה קדשי קדשים. תימה ומהאי (ט) טעמא הוה ליה למימר גבי זבחי שלמי צבור דהא לא כתב בהו קדשי קדשים וילפינן להו לקמן (דף מ.) מדלאיתקש לעולה מה עולה קדשי קדשים: **נאמר** כאן בבני בו'. הא דלאיצטריך לענין לאקושי חטאת לעולה לענין כפון משום דהכי גזירה שוה דסביב ליכא למילף דלא שייכא אלא לענין מתנות דהא חטאת שנכנס דמה לפנים פסולה ודמה טעון כיבוס מה שאין כן בעולה:

מה לחלן פיסוק מתנות בו'. תימה כי היכי דדרשינן בפרק קמא (לעיל ד' יב) אותה דמה למעלה ולא אחמת דמה למעלה הכא נמי נימא אותה בפיסוק מתנות ולא אחמת בפיסוק מתנות:

וסימניך משבינהו גברי לגברא. פירש בקונטרס תלמידי רבי ישמעאל שהם מרובים משכו את רבי שמעון לומר כדברי רבם ותימה דלקמן פרק בתרא (דף קיט:) אמרינן וסימניך משכינהו גברא לגברי דר' שמעון דאמר זו חז ירושלים משכינהו (ב) לרבי ישמעאל והשתא מה סימניך הוא זה כיון דפעמים אמרינן איפכא ונראה כדגרסינן בספרים ישנים וזה וזה יסוד דרומי וסימניך משכינהו גברי לגברא רבי שמעון בן יוחי קרי גברי לפי שמזכר שמו ושם אביו ור' ישמעאל שהוא ימידי קרי גברא וגרסינן נמי פרק בתרא (שם) וסימניך משכינהו גברי לגברא וכן בערוך בערך משך:

העולה קדשי קדשים בו'. תימה דלא תני שפיכות שייריים בעולה והלא כל הדמים טעונין יסוד כדדרשינן (א) העולה למזבח של עולה לפירוש הקונטרס וכרש בית שמאי (לעיל דף ט.) אמרינן מנין לכל הדמים שטעונין מתן דמים ליסוד ועוד דבמסכת תמיד (דף ג:) תנן שירי הדם היה שופך על יסוד דרומי ותירץ ה"ר משה מפונטויז"א משום דעולה גזריקת כלי חימנין דלית בה שיריים בתוספתא (ב) דתנינא לי לפשר אלא ולא נהירא לרבוה שמעתא מוכחת דמלה בתמן שיריים (ג) וה"ר יעקב מאורלינ"ש פירש דכיון דשמעי' (ד) תנא דפנימיים ביסוד מערבי (ה) וגם התחיל בכולוים ובמיתוים יסוד דרומי הוא הדין בכולוה ואע"ג דקתניא בכל פנימיים היינו משום דהתחיל בפנימיים ולרוך לסיימו בחיטוים ולוים רוצה לפסיק:

קדשי קדשים. פי' בקונטרס ליפסל ביולת ובטבול יום (ו) ומועלין בה ולא היה לו לפרש לענין טבול יום ומתוסר כפורים שזה הדין נוהג בכל קדשים אפילו קלים אבל יולת ומעילה נמי דקדשים קלים (ז) (מכעלי) מיפסלי ביולת ואין בהן מעילה (ח): **משום** דלא כתיב בה קדשי קדשים. תימה ומהאי (ט) טעמא הוה ליה למימר גבי זבחי שלמי צבור דהא לא כתב בהו קדשי קדשים וילפינן להו לקמן (דף מ.) מדלאיתקש לעולה מה עולה קדשי קדשים: **נאמר** כאן בבני בו'. הא דלאיצטריך לענין לאקושי חטאת לעולה לענין כפון משום דהכי גזירה שוה דסביב ליכא למילף דלא שייכא אלא לענין מתנות דהא חטאת שנכנס דמה לפנים פסולה ודמה טעון כיבוס מה שאין כן בעולה:

מה לחלן פיסוק מתנות בו'. תימה כי היכי דדרשינן בפרק קמא (לעיל ד' יב) אותה דמה למעלה ולא אחמת דמה למעלה הכא נמי נימא אותה בפיסוק מתנות ולא אחמת בפיסוק מתנות:

תנא דבי ר' ישמעאל אומרים (ב) זה וזה יסוד מערבי וסימניך (ג) משכו גברי לגברא: **מתני'** העולה קדשי קדשים שחיטתה בצפון וקיבול דמה בכלי שרת בצפון (ד) ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע (ה) וטעונה הפשט וניתוח וכליל לאישים: **גמ'** עולה מ"ט תני ליה (ו) קדשי קדשים משום דלא כתיב בה (להי') קדשי (ז) קדשים היא: ודמה טעון שתי מתנות: היכי עביד אמר רב נותן וחזור ונותן ושמואל אמר מתנה אחת (ח) כמין גמא נותן בתנאי (ט) (יכול יזרקנו זריקה אחת ת"ל יסביב אי סביב יכול יקיפנו כחוט ת"ל (י) וזרקו הא כיצד (יא) כמין גמא (ודמה טעון) (יב) שתי מתנות שהן ארבע (יג) ר' ישמעאל אומר נאמר כאן סביב ונאמר להלן (יד) סביב מה להלן פיסוק וארבע (טו) מתנות אף כאן פיסוק וארבע מתנות אי מה להלן ארבע מתנות על ארבע קרנות אף כאן ארבע מתנות על ארבע קרנות אמרת עולה טעונה יסוד (טז) וקרן מזרחית דרומית לא היה לה יסוד מ"ט אמר ר' אלעזר (יז) לפי שלא היתה בחלקו של טורף דאמר רב שמואל בר רב יצחק מזבח אוכל בחלקו של יהודה אמה (יח) אמר רבי לוי בר חמא אמר (יט) רבי חמא ברבי חנינא רצועה היתה יוצאה מחלקו של יהודה ונכנסה בחלקו של בנימין (כ) והיה בנימין הצדיק מצטער עליה בכל יום לנוטלה שנאמר

תנא דבי רבי ישמעאל אומרים (ב) זה וזה יסוד מערבי וסימניך (ג) משכו גברי לגברא: **מתני'** העולה קדשי קדשים שחיטתה בצפון וקיבול דמה בכלי שרת בצפון (ד) ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע (ה) וטעונה הפשט וניתוח וכליל לאישים: **גמ'** עולה מ"ט תני ליה (ו) קדשי קדשים משום דלא כתיב בה (להי') קדשי (ז) קדשים היא: ודמה טעון שתי מתנות: היכי עביד אמר רב נותן וחזור ונותן ושמואל אמר מתנה אחת (ח) כמין גמא נותן בתנאי (ט) (יכול יזרקנו זריקה אחת ת"ל יסביב אי סביב יכול יקיפנו כחוט ת"ל (י) וזרקו הא כיצד (יא) כמין גמא (ודמה טעון) (יב) שתי מתנות שהן ארבע (יג) ר' ישמעאל אומר נאמר כאן סביב ונאמר להלן (יד) סביב מה להלן פיסוק וארבע (טו) מתנות אף כאן פיסוק וארבע מתנות אי מה להלן ארבע מתנות על ארבע קרנות אף כאן ארבע מתנות על ארבע קרנות אמרת עולה טעונה יסוד (טז) וקרן מזרחית דרומית לא היה לה יסוד מ"ט אמר ר' אלעזר (יז) לפי שלא היתה בחלקו של טורף דאמר רב שמואל בר רב יצחק מזבח אוכל בחלקו של יהודה אמה (יח) אמר רבי לוי בר חמא אמר (יט) רבי חמא ברבי חנינא רצועה היתה יוצאה מחלקו של יהודה ונכנסה בחלקו של בנימין (כ) והיה בנימין הצדיק מצטער עליה בכל יום לנוטלה שנאמר

מזרח דבי רבי ישמעאל. היו שונין בדברי שמעון בן יוחי מערבי. תלמידי רבי ישמעאל היו שונין משנה שנאמרה בבית מדרשו של רבי שמעון דאמר זה וזה יסוד מערבי דרומי וסימניך: **וסימניך.** שלא תחליף הגירסא לומר זה וזה דרומי: **משכום גברי לגברא.** תלמידי ר' ישמעאל שהן מרובין משכו את ר"ש לומר כדברי רבן: **מתני' העולה קדשי קדשים.** היא ליפסל ביולת ובטבול יום ובמתוסר כפורים ומועלין בה: **שחי מפנות.** בקרן מזרחית לפונית ובקרן מערבית דרומית שבגבה בחלכסון והכי תנן במסכת תמיד (דף ג:) בא לו לקרן מזרחית לפונית ונתן מזרחית לפונית ומערבית דרומית ונתן מערבית דרומית וטעמא משום דקרן מזרחית דרומית לא היה לה יסוד כדאמרינן בשמעתין דלעולה טעונה יסוד: **ודמה** כנגד היסוד וכדרבינן לעיל (דף נא.) מק"ו מעירי חטאת הילכך בעי [הכן] תרתי דאמרן (ז): **שחי מפנות שהן ד.** בעינן כלי שיהא מתן דמה בד' רוחות המזבח והא לא משכחת לה אלא בשתי קרנות העומדות [זו] בחלכסונה של זו דאי בשתים שבראה אחת לא הוי סם אלא בג' רוחות של מזבח ולא קרינן ביה סביב: **שהן ארבע.** בגמ' מפרש היכי עביד: **גמ'** מאי טעמא תני בה קדשי קדשים. מאי דלא תני גבי חטאת ואשמות דהוו כולה קדשי קדשים: ומאני **משום דלא כתיב בה.** מלינערך לאשמועינן דאפ"ה קדשי קדשים היא דהא כולה לגבוה ואין לך קדשי קדשים מה ובקדשים קלים גופייהו מאי דאזיל מיניייהו לגבוה קדשי קדשים הוא כדתנן לקמן בפ' המדיר (דף פט.) מעשר קודש לעופות מפני שהוא מין זבח ויש בו קדשי קדשים דמו ואימוריו: **היכי עביד.** דעשיס השמים שהן (ח) מרבע: **נותן וחוזר ונותן.** זורק מן הכלי ולמזבח כרוח זו של קרן וכן ברוח הסיבה של קרן וכן לקרן שבגבה בחלכסון ונמצא כולה מן הדם לד' רוחות של מזבח מתנה אחת לכל רוח: **כמין גמא.** זורק נגד (ט) הפיבה מן הכלי והדם מתפשט לשתי רוחות הפיבה והרי הוא כמין גמא אות יוצית עשויה ככף פשוטה (יא): **וזרקו את הדם על המזבח סביב.** בעולה כתיב וכן כתיב בשלמים (יב) ואשם (יג): **מ"ל וזרקו.** ולין זריקה אלא מרחוק וכתוב (יד) אי אפשר להקיף אלא באצבע וכנגיעה: **ודמה** (טו) **טעון כו'.** כמין גמא ובשתי קרנות שבחלכסון דאיכא סביב לאחרבע רוחות המזבח ובזריקה: **ונאמר להלן סביב.** בחטאות (יד) המלואים בנו את אהרן: **מה להלן פיסוק ד' מתנות.** ד' נפקפקות לו מזו דהא על אחרבע קרנות נותן: **אף כאן.** אע"פ (טו) שבשתי קרנות פיסוק בעינן והיינו כדרב (ב) נותן וחוזר ונותן: **עולה טעונה יסוד.** תחילת מתנותיה צריכה נגד היסוד שיהא יסוד המזבח (א) תחת מקום מתנה ומקל ומומר לחיתיה לעיל בפירקין (דף נא.): **לא היה לה יסוד.** לקמיה מפרש היכי דמי. הילכך בקרן מזרחית לפונית היה מתחילו: **מאי טעם.** לא היה לה יסוד: **עורף.** בגימיין דכתיב ביה זאת יערוף (בראשית מט) שנתנגא יעקב עליו בנקר יאכל עד (שם) באחקמתיה מיתבני (ב) מדבאה ואותה הקרן לא היתה בחלקו דכתיבא דאמר רב שמואל בר רב יצחק אמה בחלקו של יהודה אמה (ג) בחלקו של יהודה אמה: אמה במזרחו אמה בדרומו על כל האורך בעוני אמה אלא שלא היתה אמה שבמזרח על פני כל המזרח שבאמגיע לקרן מזרחית לפונית היתה כלה בסמוך לקרן אמה וכן אכילת אמה הדרומית לא היתה מהלכת על פני כל הדרום שבאמגעת לקרן דרומית מערבית כלה בסמוך לקרן אמה בדתנן לקמן (דף נד.) היסוד מהלך על פני כל הלפון ועל פני כל המערב אוכל במזרח אמה אחת ובדרום אמה אחת נמצא יסוד לג' קרנות כזה: **רצועה היתה יוצאה מחלקו של יהודה.** לדרומו של מזבח שחלקו של יהודה היתה במזרח דתניא (יומא דף יב.) מה היה בחלקו של יהודה הר הבית (בכניסתו) והלשכות שבו והעזרות עזרת נשים כולה (ועזרת) (ד) ושנים ועשרים אמה של מקום דריסת רגלי הכהנים (ה) ומקום דריסת רגלי ישראל מיקרו עזרות נמצא חלקו של יהודה במזרח המזבח ובגלו [לדרום] (ו) והמזבח אוכל בחלקו אמה במזבח (ז) מלגבי אמה של קרן מזרחית לפונית היתה כולה חלקו של יהודה שהיתה אותה אמה כרחוק מן הקרן אמה והרצועה היתה יוצאה בדרום לזמבח וכנכנסת בחלקו של בנימין שממקום הדריסה ולמעלה (ח) היה חלקו של בנימין אלא שרצועה זו היתה ליהודה כאה כתוך חלקו של בנימין בדרומו של מזבח ומזבח אוכל בה אמה והיא אמה שהיא (ט) כנגד היסוד לאור להיות בה כדאמר מר (מדות פרק ג מ"ח) עלה אמה וכנגד אמה זהו יסוד כל אורך כותל מזרחי בעיני אמה היה אוכל חלקו של יהודה בדרום לגבי כותל דרומית מערבית (י):

עין משפט נר מצוה

לג א מי' פ"ה מהל' מעה"ק הלכה ו:
לד ב מי' פ"ו סה הלכה ח:
לה ג מי' פ"ה סה הלכה ו:
לו ד מי' פ"ב מהלכות בית המקדש הלכה י:

תורה אור השלם

1. וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
ויקרא א, ה
2. וְשָׁחַט וְקִבֵּל מֹשֶׁה אֶת הַדָּם וַיִּתֵּן עַל קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב בְּאֶצְבָּעוֹ וְחַטֵּא אֶת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת הַדָּם יָצַק אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ וַיְקַדְּשֵׁהוּ לְכַפֵּר עָלָיו:
ויקרא ח, טו

מוסף רש"י

נאמר כאן סביב. בעולה ואשם: מה להלן פיסוק ארבע מתנות. דכל ד' קרנות מתיני כה אלו אפסר לשתי קרנות בכת אחת: אף כאן פיסוק ארבע מתנות. לאותה מתנה דשתן לקרן שהוא כשתים צריך לפסוק לגפותה של קרן ולמזבחה של קרן (לעיל י.) והיה בנימין הצדיק. לשפה כרוח הקדם שבן עתיד לחיות ומצטער עליה (מגילה כא.) מצטער עליה. מתאוה עליה. (לקמן קיט:)

ליקוטים

שיירי קדשי קדשים יכו'. כתב הראב"ד ז"ל בפירושו למסכת תמיד בריש לא היו כותחין ז"ל שיירי הדם היה שופך על יסוד דרומית. יש מקשין בפרק איזהו מקומן אמאי לא קתני בעולה דשיירי הדם היה שופך על יסוד דרומי כדקתני בתוספתא הצבור והיחיד ובשעירים הנשרפים שפגיד לנו היכן היה שופך שיירי הדם ר"ג הו"ל לאשמעינן גבי עולה היכן היה שופך שיירי הדם וכראשמעינן בעולת התמיד בריש לא היו כותחין שיירי הדם היה שופך על יסוד דרומית. דלא מסתבר לחלק בין עולת התמיד לשאר עולות. ויש לתרץ שאלמלא פרש"י משונים בשפיכתם בתוספות הצבור והיחיד דשיירי הדם היה שופך על יסוד דרומי ותנא הצבור והיחיד והוא הדין לכולהו. אלא שיש להקשות על זה דאמאי קתני בכולהו בעולה ואילך דדמן טעון שתי מתנות, דה"נ הו"ל למיתני בעולה והוא הדין לכולהו. אלא ר"ל דהיינו טעמא דלא נקט שיירי הדם וכו' אלא גבי פרים ושעירים הנשרפים שמתוך משונים דבתיב בהו קרא שטעונין שפיכת שיירים ליסוד ואחריני דמיריבויא קאתו איכא למימר דלא קתני. דיהו מורי הי"ר אפרים היה אומר דודאי דעולה וכל הקרשים חוץ מפרים וחטאות ושעירים הנשרפים אין נשפכין ליסוד השירים שלהם מדלא קתני לה בפרי המשנה הכא בפי איזהו מקומן. עכ"ל בתוספת קצת ביאור לשינו ז"ל. והארוך לישב הסוגיות אשר יקשה מהם לרבו ז"ל (מלאת שלמה): קרן מזרחית דרומית לה היו לה יסוד. פרש"י ז"ל כי כל רוח מרוחי היה בלא יסוד חוץ מקרן צפונו. ואחרים מן הגאונים ז"ל פרשו כי לכל היה יסוד חוץ מקרן מזרחית דרומית ממש אמה מכאן ואמה מכאן. והברי רש"י ז"ל עיקר וכן מוכח בזבחים (רש"ל יומא נט:). והיינו דקאמר התם מזבח אוכל בחלקו של יהודה אמה, ולדבריהם היה אוכל יסוד המזבח בחלקו של יהודה אמה בחלקו של יהודה הר הבית והלשכות וכו' למה יהיה יסוד בכל הרוח חלת סמוך לקרן מזרחית דרומית כיון שלא היה בחלקו של טורף. וכן תיקשי מצד דרום. ועוד מאי פריך התם תא שמע נמצא מורח אמה על יסוד דכו'. כיון דלדבריהם היסוד היה בג' אמות אלא דקשה לי דאמאי לא קאמר הרשב"א דהכי מוכח בהדיא מסתברי דמרוח דקתני אוכל במזרח אמה אחת דוקא. ועוד דברי הגאונים ז"ל צ"ע. ועי' בס' צורת הבית מי' ל"ז ובס' תוכלת הבית מי' ל"ב שכתבו דהמעיירים המזבח בפירוש הרמב"ם ולא הניחו לנו מי אם הקרן דרומית מזרחית שנגה היא הוצאת מלפני המרפש יע"ש. אמת הוא וכן מדברי הרמב"ם בפירושו למדות ובחי' ס"ב מהלכות בית הבחירה ושמע שבוב כפרש"י ז"ל אבל איך שיהיה טעות גמור אינו דהרי הגאונים מוכרים כן ועיין בס' שלטי הגבורים סוף פ' כיר וקי"ל (שיח לקמן סט):

שיטה מקובצת משום ר"א כתיב בה קדשי קדשים. תימה ס"ב נמה לא תני כמו כן אלא אלמי לנטר, ולקמן ילפינן לה מהקשא דעולה, ר"ל כיון דתני כעולה לא צריך למיתני כיפתי אלמי לנטר דהא מהקש דעולה ילפינן, אבל נמי שולה דלא מהיב בה רק דיעבון מסברא כפי שבולה כלל, אלכן צריך למיתני הה קדשי קדשים: **רש"י** דיה העולה ובר ובטרקין בה. גליון. ס' כיון לפני איריקה כיון לאחר איריקה, ובקדשים קלים ליכא מעילה אלא מלמיתון לפני איריקה. ע"כ: **תוד"ה** העולה ובר ודיה יעקב מאורלינ"ש בר. לכון מהרי"ל, ומיהו הר"ר מתלמיד"ים דלא תפש כתנא לאשמעינן שיריים (בכולה) דאמרינ' דאמרי' כי מיכלא ליל ולמשכן, תנני לי' מעמיתים ולמעוקי מתיר' מ' ו' חו יסוד מערבי, והא מתני בכל מעמיתים זה, לפי שולה לשנתו מתיבותיה ולא רלה לבפסק, ובמר דמנייה ליסוד דרומי בפעמיתים חד ומתא לא תפ לשנתו קיר, ובמר מרכן דמנא ושיר ונמצאת מנא מה שייר הכא, ובו שיר מקום איריקה אלא פירש כלא בתמיד מסודם הסיטו קרן מזרחית לפונית ומערבית דרומית, ס"מ ומרכן הרבי מתלמיד"ים דלא רלה לעשות בכל קרבן, וכ"ם ס"ב לתה פירש אחון מנתמת, ר"ל דלתרר לפרש פעמיתים ומתיבות, אבל לאחר בגלי נחתר מהן גלי בכל מקום: ר"ה מה לחלן בו' תיסה ובו'. גליון, ומרלה לתנא גרש ומפקה ליה מתיבות ומקומקן ליה לתיבות דאין מחמת למעלה: הרי"ב:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com

מסורת הש"ס

(ב) [לקמן קיט: יומא נט.], (ג) ת"ס ויקרא נדבה פרשי ד ה"ט, (ד) [לעיל ט:] לקמן לד:], (ה) [עי' תוס' יומא יב. ד"ה ירושלים ותוס' מגילה כו. ד"ה ולעומה] עי' ירושי' ערלה פ"א ה"ב, (ו) יומא יב. מגילה כו. לקמן קיח:] [תדרי' פל"ב ה"ג ועי"ש בפרי בנין יהושע הטעם על לפיכך ובילקוט שמעוני הברכה תתקי"ז דף שא ע"ד] ובמרכה תתקי"ז דף שא ע"ד] ויקרא ר"פ ב, ז) שם ז ב:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה כמין גמא וכו' פסחים הס"ד ובתוס' מ"ה סבים חוקין: (ב) תוס' ד"ה וסימניך וכו' משכינהו לתלמידי ר' ישמעאל:

שינויי נוסחאות

א) ל"ל בדבי רשב"י שמכו' הגר"ר: ג"מ בדבי רשב"י ובש"ס ביומא נט א: ב) תינא אומרים ממתק [ש"ש וכ"ה בשי"ר וביומא שם: ג) ל"ל תני בה שיר: ד) ל"ל קדש שמרי: ה) כתנאי דזרקו את הדם וגו' יכול [ש"ש ופרי' ... יכ"מ בר"ש, ולפיה ל"ל לפרש הכ"מ בתוס' ה: ו) הא כיצד דמה טעון שתי (ולית) מיגות כמין גמא) [בתוס' ש"ש] ג"ל הא כיצד נותן שתי [כ"ר ופרי' ז] ודמה טעון. בת"ר ליתא מיגות אלי [הגר"ר]. אבל פי' בתוס שלפנינו, וכן רש"י גרס לה בהדיא. עי' לות ח: ח) נקלא כתי' אחבע בלי אלי'. יכן בכתוב. וכ"ה בר"ש ופרי"ד: ט) ביומא יב ע"א איתא דתנא דבי ר"ש כרי"מ: י) בס"ח נוקף ובה מזבח בבני [ש"ש ביומא בריתא]: יא) ישמעאל בדבי ר' שמעון כדי כל"ל ומיכות היו שונין נמתק [ש"ש בתוס'] יב) ל"ל טעונה תחילת אותן [ש"ש]: יג) דאמרן דשתי מתנות כדי כל"ל ודל"ל [ש"ש]: יד) מיגה שהן נמתק [ש"ש]: טו) ל"ל כנגד [ש"ש]: טז) ל"ל ובהוט [ש"ש ודר"ר]: יז) ל"ל דמה [ש"ש]. ולא לות ז' ולות ח: יח) ל"ל בחטאת [ש"ש]: יט) ל"ל אע"פ שהוא בשחיטה [ש"ש]: כ) בדרב דאמר [ש"ש]: כא) ל"ל למזבח [בתוס' ש"ש]: כב) ל"ל יחבני [ש"ש], כל"ל יחבני מקרשא: כג) אוכל כלומר היה תיסס בחלקו [בתוס' ש"ש]: כד) ועודה ישראל שנים ועשרים אמה מקום דריסה [ש"ש בתוס' ש"ש]: כה) הכהנים וישראל מיקרו עזרות ל"ל [ש"ש]: כו) תינא דדרום ליתא בכתה"י וכ"ל. ויעופה בדפסה"מ. [ובכלה ולתינו מוכרת, ולתכתי לא מיירי רש"י בהלעיה, אלא פירוש ובגלו' הייני לא רק מול המזבח ממש אלא גם לגבי הכלל לומרם]: כו) במזרח אלא שלעד קרן מזרחית צפונית היה כלה חלקו של יהודה אמה ברחוק כל"ל [ש"ש]: כח) ולמערב [ש"ש]: כט) ל"ל שהיה [ש"ש]: ל) כ"מ נוקף ולבד אמה סמוך לקרן מזרחית צפונית. וכמ"ש בכתה"ר: לא) ל"ל כדדרשינן לעיל תן יסוד למזבחה [ש"ש]: לב) ל"ל אבל בחטאת [ש"ש]: לג) נ"ל נוקף אפי' בעולה ועדיף ליחדר בזריקה שישאר מן הדם [ש"ש]: לד) ל"ל דאשמעינן [ש"ש]: לה) מערבי וחיצונים דרומי לא חש תו למתני דכל כי הוכלא ליחשוב לכל החיצונים כיון דאשמעינ' לאפוקי ממ"ד בשחיטה: לו) ביסוד מערבי אי בולהו ביסוד דרומי ואע"ג דקשיש כו' ל"ל [ש"ש]: לז) יום ומתוסר בפורים [ש"ש]: לח) כ"מ נוקף וקדשי קדשים מועלין בהן לבני לפני זריקת דמים ובן לאחר זריקת דמים ואפילו מחיים ושיר איסור יוצא אף בירושלים: לט) ל"ל דמהאי [ש"ש]:

מ) [לקמן קיט: יומא נט.], (ג) ת"ס ויקרא נדבה פרשי ד ה"ט, (ד) [לעיל ט:] לקמן לד:], (ה) [עי' תוס' יומא יב. ד"ה ירושלים ותוס' מגילה כו. ד"ה ולעומה] עי' ירושי' ערלה פ"א ה"ב, (ו) יומא יב. מגילה כו. לקמן קיח:] [תדרי' פל"ב ה"ג ועי"ש בפרי בנין יהושע הטעם על לפיכך ובילקוט שמעוני הברכה תתקי"ז דף שא ע"ד] ובמרכה תתקי"ז דף שא ע"ד] ויקרא ר"פ ב, ז) שם ז ב: